

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobkyně: **M. M.**, narozená X,
bytem X,
zastoupená opatrovnící J. V.,
bytem X,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2021, sp. zn. SZ/MPSV-2020/172507-916, č. j. MPSV-2021/27585-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou podanou prostřednictvím své tehdejší obecné zmocněnkyně (v průběhu soudního řízení byla obecná zmocněnkyně ustanovena opatrovnící žalobkyně rozsudkem Okresního soudu v Teplicích ze dne 20. 1. 2022, č. j. 16 Nc 3/2021-51) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2021, sp. zn. SZ/MPSV-2020/172507-916, č. j. MPSV-2021/27585-916, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Teplice (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

„úřad práce“), ze dne 11. 8. 2020, č. j. 67572/2020/TEP (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl zamítnut návrh žalobkyně ze dne 13. 11. 2019 na změnu výše přiznaného příspěvku na péči od listopadu 2019 a rozhodnuto nadále poskytovat příspěvek na péči v původní výši 880 Kč měsíčně s odůvodněním, že se žalobkyně považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že při jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise v Ústí nad Labem“) nedostala v pozici zmocněnkyně žalobkyně dostatečný prostor pro popsání zdravotního stavu žalobkyně, přičemž současně se někteří členové posudkové komise v Ústí nad Labem chovali nestandardně.
3. Dále žalobkyně sdělila, že posouzení jejího zdravotního stavu posudkovou komisí v Ústí nad Labem a Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Brně (dále jen „posudková komise v Brně“) nepovažuje za objektivní, ani za přesvědčivá, neboť se v některých částech liší, a to v posouzení základní životní potřeby komunikace, kterou posudková komise v Ústí nad Labem na rozdíl od posudkové komise v Brně neuznala za zvládnutou. Žalobkyně dodala, že není schopna zvládat základní životní potřebu komunikace, neboť není schopna zvládat aktivity základní životní potřeby komunikace vymezené v písm. c) v bodech 2 a 3 v příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), tedy není schopna samostatně chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv a vytvářet rukou psanou krátkou zprávu. Žalobkyně podotkla, že základní životní potřebu komunikace, stejně jako níže uvedenou základní životní potřebu stravování, nezvládá bez každodenní pomoci jiné fyzické osoby.
4. Žalobkyně konstatovala, že posudková komise v Ústí nad Labem se nevyrovnala se sociálním šetřením ze dne 26. 11. 2019, přičemž v tomto sociálním šetření byly navrhovány za nezvládnuté další základní životní potřeby, což nebylo bráno posudkovou komisí v úvahu.
5. Žalobkyně dále uvedla, že nezvládá základní životní potřebu stravování, jelikož nezvládá aktivity uvedené základní životní potřeby vymezené v písm. d) v bodech 3 a 7 v příloze č. 1 k vyhlášce, tedy není schopna samostatně rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji a přemístit nápoj a stravu na místo konzumace. Závěrem konstatovala, že jí měl být přiznán příspěvek na péči ve II. stupni, jelikož nezvládá některé základní životní potřeby bez každodenní pomoci jiné fyzické osoby.
6. Žalobkyně sdělila, že rovněž nezvládá základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby, oblékání a obouvání a tělesné hygieny.

Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž zrekapituloval průběh dosavadního správního řízení. Současně navrhl, aby soud žalobu zamítl, přičemž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Ústí jednání soudu

8. Při jednání soudu opatrovnice žalobkyně odkázala na učiněná písemná podání. Poukázala na rozpory v podkladech správních rozhodnutí. Poukázala rovněž na skutečnost, že Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobkyně nezvládá ani práci v chráněné dílně. S odkazem na posudek posudkového lékaře v prvostupňovém řízení trvala na tom, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby komunikace a stravování. Dále uvedla, že při jednání Posudkové komise v Ústí nad Labem se posudková lékařka z oboru psychiatrie chovala nevhodně až útočně a neprovedla řádné vyšetření žalobkyně.

9. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání soudu odkázal na písemné vyjádření k žalobě a stručně zrekapituloval průběh správního řízení. Uvedl, že osobní vyšetření při jednání posudkové komise je pouze doplňujícím podkladem, ale hlavním podkladem pro vyhotovení posudku je zdravotní dokumentace. Zdůraznil, že v zákoně jsou přesně definované životní situace, které definují základní soběstačnost a příslušné posudkové orgány posuzují schopnost zvládat tyto úkony. Nelze to dle jeho názoru směřovat s posuzováním svéprávnosti nebo s posuzováním zdravotního postižení.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Smyslem zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“) je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobkyně splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce. Podle § 8 uvedeného zákona osoba (starší 18 let), která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb. Dle § 9 uvedeného zákona se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).

12. V § 1 odst. 4 vyhlášky je uvedeno, že za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
13. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví vyhláška. Dle § 2 odst. 1 uvedené vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a uvedené vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. V příloze č. 1 vyhlášky jsou vymezeny schopnosti zvládat základní životní potřeby.
15. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**mobilita**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, otevírat a zavírat dveře, chůzi po schodech v rozsahu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jednoho patra směrem nahoru i dolů, nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.

16. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**orientace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí a v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
17. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**komunikace**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení, chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, vytvářet rukou psanou krátkou zprávu, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.
18. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**stravování**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nalít nápoj, stravu rozdělit na menší kousky a naservírovat ji, dodržovat stanovený dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
19. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**oblékání a obouvání**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
20. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**tělesná hygiena**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
21. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**výkon fyziologické potřeby**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, zaujmout vhodnou polohu, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.
22. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o zdraví**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovené preventivní, léčebné a léčebně rehabilitační a ošetrovatelské postupy a opatření a používat k tomu potřebné léky nebo pomůcky, rozpoznat zdravotní problém a v případě potřeby vyhledat nebo přivolat pomoc.
23. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**osobní aktivity**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna navazovat kontakty a vztahy s jinými osobami, plánovat a uspořádat osobní aktivity, styku se společenským prostředím, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.
24. Za schopnost zvládat základní životní potřebu „**péče o domácnost**“ se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si jednoduché teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, nakládat s prádlem, mýt nádobí, obsluhovat topení a udržovat pořádek.
25. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyně požádala o změnu výše příspěvku na péči žádostí ze dne 13. 11. 2019. Dne 26. 11. 2019 bylo provedeno sociální šetření pro účely řízení o příspěvku na péči. V rámci tohoto sociálního šetření bylo zjištěno k jednotlivým

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

základním životním potřebám, že žalobkyně je schopna chůze po rovině i po schodech bez kompenzačních pomůcek. Žalobkyně je schopna se pohybovat ve známém prostředí sama. Jezdí sama do práce a do obchodů, ale vždy se musí jednat o známou trasu. Žalobkyně dle vyjádření své matky nedokáže kvůli únavě ujít delší vzdálenosti. Má zhoršený úchop, přičemž jí věci z rukou často vypadávají. Žalobkyně je orientována časem, místem i osobou, ale v cizím prostředí je žalobkyně dezorientovaná. Sociální šetření proběhlo v domácnosti žalobkyně za účasti její matky, s níž byl veden rozhovor, jelikož žalobkyně je málomluvná. Komunikace s žalobkyní byla hlasově dětská s pomalejším vyjadřováním. Čte velmi pomalým tempem a píše na úrovni prvního stupně základní školy. Veškerou stravu žalobkyni připravuje matka. Teplé i studené nápoje si žalobkyně připraví sama. Žalobkyně se stravuje na pokyn své matky, přičemž strava musí být naporcovaná. Žalobkyně si uvědomuje pocit hladu a žízně, ale není schopna samostatného výběru potravin a její následné konzumace. Žalobkyně při oblékání potřebuje dohled a pomoc s úpravou šatů. Šaty si žalobkyně sice vybere sama, ale vhodnost jejich výběru neodpovídá venkovnímu počasí. Žalobkyně se odmítá mýt, a tudíž jí musí asistovat matka, a to při ranní i celkové tělesné hygieně a při péči o nehty. Žalobkyně trpí inkontinencí a používá inkontinenční pomůcky. Očistu po provedení fyziologické potřeby zvládá. Žalobkyně si neuvědomuje potřebu výměny hygienických pomůcek a má s jejich výměnou problémy. Žalobkyně neužívá léky. Hodnotu IQ má 56 bodů a v minulosti se léčila se skoliózou.

26. Dne 19. 2. 2020 byl vypracován posudek o zdravotním stavu žalobkyně posudkovým lékařem MUDr. J. H. Posudkový lékař konstatoval, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby komunikace, stravování, osobní aktivity a péče o domácnost. Dle posudkového lékaře tedy žalobkyně nezvládala čtyři základní životní potřeby. Následně nechal úřad práce vypracovat doplňující posudek s ohledem na závěry sociálního šetření ze dne 26. 11. 2019 stran základních životních potřeb orientace, oblékání a obouvání a péče o zdraví. Na to reagoval posudkový lékař vyjádřením ze dne 24. 3. 2020, že setrvává na závěrech posudku ze dne 19. 2. 2020. Na základě uvedených hodnocení bylo vydáno rozhodnutí ze dne 9. 4. 2020, kterým byla žádost žalobkyně o zvýšení příspěvku na péči zamítnuta a kterým bylo rozhodnuto poskytovat nadále žalobkyni příspěvek ve výši 880 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání, na jehož základě žalovaný svým rozhodnutím ze dne 19. 5. 2020 rozhodnutí úřadu práce ze dne 9. 4. 2020 zrušil a úřadu práce věc vrátil, neboť lékařský posudek byl neúplný, nepřesvědčivý a nejednoznačný, přičemž zdravotní stav žalobkyně nebyl dostatečně zjištěn ve vztahu k základním životním potřebám komunikace a stravování.
27. Následně nechal úřad práce vypracovat nový posudek o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 22. 6. 2020, z něhož opětovně vyplynulo, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby komunikace, stravování, osobní aktivity a péče o domácnost. Úřad práce poté opět nechal vypracovat doplňující posudek s důrazem na odůvodnění nezvládání základních životních potřeb stravování a komunikace, přičemž posudkový lékař MUDr. J. H. opět setrval na závěrech předchozího posudku. Následně úřad práce vydal na základě uvedených posudků prvostupňové rozhodnutí, kterým byl zamítnut návrh žalobkyně ze dne 13. 11. 2019 na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně včasné odvolání.
28. Žalovaný následně v odvolacím řízení nechal posudkovou komisi v Brně zpracovat posudek o zdravotním stavu žalobkyně ze dne 21. 10. 2020, z něhož vyplynulo, že žalobkyně nezvládá tři základní životní potřeby – komunikace, osobní aktivity a péče o domácnost. Jelikož však žalobkyně nebyla jednání posudkové komise v Brně pro velkou vzdálenost od

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

bydliště přítomna, nechal žalovaný vyhotovit doplňující posudek posudkovou komisí v Ústí nad Labem ze dne 18. 1. 2021, jejíhož jednání již byla žalobkyně přítomna i se svojí matkou, přičemž žalobkyně byla při jednání vyšetřena odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Posudková komise v Ústí nad Labem pak dospěla k obdobnému závěru jako posudková komise v Brně (namísto komunikace však žalobkyni uznala za nezvládnutou orientaci), že žalobkyně nezvládá tři základní životní potřeby – orientace, osobní aktivity a péče o domácnost. Žalovaný následně na základě posudků posudkových komisí v Brně a Ústí nad Labem vydal napadené rozhodnutí, kterým odvolání žalobkyně zamítl a potvrdil prvostupňové rozhodnutí.

29. Nejprve se soud zabíral námitkou, že matka žalobkyně při jednání posudkové komise v Ústí nad Labem nedostala dostatečný prostor pro sdělení zdravotních obtíží žalobkyně a že se někteří členové posudkové komise v Ústí nad Labem chovali nestandardně. Soud konstatuje, že z protokolu o jednání posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 18. 1. 2021, který podepsala žalobkyně i její matka, nevyplývá, že by přímo při jednání žalobkyně či její matka uplatňovaly námitky vůči chování některých členů posudkové komise, či že by jim nebyl dán prostor ke sdělení zdravotních obtíží žalobkyně, když celá řada obtíží žalobkyně konstatovaných její matkou, je zachycena na str. 4 protokolu o jednání posudkové komise v Ústí nad Labem. Případné následné stížnosti vůči členům posudkové komise mohla žalobkyně či její matka adresovat přímo posudkové komisi v Ústí nad Labem nebo Ministerstvu práce a sociálních věcí jako nadřízenému orgánu dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, což matka žalobkyně učinila, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí. Tuto námitku tedy soud neshledal jako důvodnou.
30. Následně se soud zabýval skupinou spolu souvisejících námitek, kdy žalobkyně nesouhlasila s tím, že základní životní potřeby komunikace a stravování byly posouzeny jako zvládnuté, přičemž komunikaci posudková komise v Brně posoudila jako nezvládnutou, a zároveň se posudková komise v Ústí nad Labem nevypořádala se skutečnostmi uvedenými v sociálním šetření ze dne 26. 11. 2019. Žalobkyně uvedla, že posouzení zdravotního stavu nebylo objektivní a přesvědčivé z toho důvodu, že se podkladové posudky částečně lišily.
31. K této námitce soud sděluje, že podklady pro vydání napadeného rozhodnutí byly posudek posudkové komise v Brně ze dne 21. 10. 2020 a doplňující posudek posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 18. 1. 2021, jak žalovaný uvedl na str. 15 napadeného rozhodnutí. Pro vypořádání námitek je nutno zdůraznit, že posudek posudkové komise v Ústí nad Labem doplňuje posudek posudkové komise v Brně, nenahrazuje jej. Pokud tedy jeden z uvedených posudků trpí nějakým nedostatkem, může být tento nedostatek napraven obsahem druhého posudku. Vada jednoho posudku tedy bez dalšího neznamená, že by se jednalo o podklad nezpůsobilý k vydání rozhodnutí. Uvedené posudky je tedy třeba chápat v souhrnu jako jeden celek. V tomto smyslu je třeba posuzovat žalobní námitku, že posudková komise v Ústí nad Labem ve svém posudku ze dne 18. 1. 2021 nevycházela z aktuálního sociálního šetření ze dne 26. 11. 2019. Soud přisvědčuje žalobkyni, že posudková komise v Ústí nad Labem ve svém posudku na str. 3 vycházela ze starého sociálního šetření ze dne 20. 8. 2015, přestože ve výčtu podkladů posudku uvedla aktuální sociální šetření ze dne 26. 11. 2019. Nicméně z aktuálního sociálního šetření ze dne 26. 11. 2019 vycházela posudková komise v Brně, která se ve svém posudku podrobně zabírala každou z deseti základních životních potřeb, kdy hodnotila zjištění z aktuálního sociálního šetření ve vztahu k dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu žalobkyně a posuzovala, zda je dána příčinná souvislost mezi deklarovanou neschopností zvládat základní životní potřebu a zdravotním znevýhodněním žalobkyně. Uvedený nedostatek je rovněž třeba posuzovat s ohledem na

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

konkrétní žalobní námitky, přičemž žalobkyně v žalobě nespecifikovala, která konkrétní zjištění z aktuálního sociálního šetření byla natolik odlišná od zjištění učiněných ve starém sociálním šetření, z něhož vycházela posudková komise v Ústí nad Labem. Rovněž je třeba zdůraznit, že hodnocení posudkové komise v Ústí nad Labem se od hodnocení posudkové komise v Brně lišilo toliko v neuznání za nezvládnutou základní životní potřebu komunikace (posudkovou komisí v Brně byla jako nezvládnutá uznána vstřícně k žalobkyni) a naopak v uznání za nezvládnutou základní životní potřebu orientace, což bylo odůvodněno objektivnějším vlastním vyšetřením žalobkyně lékaři posudkové komise v Ústí nad Labem. Soud tedy shledal posouzení stupně závislosti žalobkyně posudkem ze dne 21. 10. 2020 ve znění doplňujícího posudku ze dne 18. 1. 2021 jako objektivní, úplné a přesvědčivé. Uvedené námitce tedy soud nepřisvědčil a dále se zabýval jednotlivými námitkami vztahujícími se k jednotlivým základním životním potřebám.

32. Žalobkyně namítala, že jí měla být uznána jako nezvládnutá základní životní potřeba komunikace, jelikož není schopna zvládat aktivity vymezené v písm. c) v bodech 2 a 3 v příloze č. 1 k vyhlášce, tedy není schopna samostatně chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv a vytvářet rukou psanou krátkou zprávu. K tomuto soud uvádí, že z aktuálního sociálního šetření ze dne 26. 11. 2019 vyplývá, že žalobkyně je málomluvná, nedůvěřivá, zvládá čtení a píše zhruba na úrovni žáka prvního stupně základní školy. Posudková komise v Brně ke komunikaci uvedla, že tato základní životní potřeba byla uznána za nezvládnutou vstřícně k žalobkyni, pro ztíženou schopnost vyjadřovat se mluvenou řečí a jejím prostřednictvím se dorozumět s jinými osobami, přičemž v přirozeném prostředí je toho zřejmě schopna. Pracuje s tabletem a telefonem a zvládá čtení. Posudková komise v Ústí nad Labem konstatovala, že žalobkyně zvládá komunikaci samostatně a v přijatelném a přiměřeném standardu. Přiměřeně čte, píše a počítá. Ovládá mobilní telefon a tablet a ráda čte. Soud sděluje, že ze zjištěných skutečností nevyplývá, že by žalobkyně nebyla schopna vytvořit rukou psanou krátkou zprávu, když při sociálním šetření bylo zjištěno, že píše zhruba na úrovni žáka prvního stupně základní školy. Žalobkyně s úrovní psaní žáka prvního stupně základní školy musí být nepochybně schopna napsat rukou krátké sdělení o délce několika slov. K tvrzení, že žalobkyně není schopna samostatně chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, soud sděluje, že žádné z výše uvedených zjištění tomuto nenasvědčuje, neboť žalobkyně umí číst (ráda čte), používá mobil a tablet a byla přímo vyšetřena lékaři posudkové komise v Ústí nad Labem, kteří z vlastní osobní komunikace s žalobkyní neusoudili, že by žalobkyně nechápala obsah nekomplikovaných běžně přijímaných a sdělovaných zpráv. Nutno podotknout, že posudková komise v Brně komunikaci žalobkyni uznala za nezvládnutou vysloveně vstřícně a bez přímého kontaktu s žalobkyní. Na neschopnost samostatně chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv rovněž nelze usuzovat z toho, že žalobkyně je málomluvná nebo nedůvěřivá. Soud tedy nepřisvědčil žalobní námitce, že žalobkyně není schopna zvládat základní životní potřebu komunikace s ohledem na namítané aktivity.
33. Dále se soud zabíral námitkou, že žalobkyně nezvládá aktivity základní životní potřeby stravování vymezené v písm. d) v bodech 3 a 7 v příloze č. 1 k vyhlášce, tedy není schopna samostatně rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji a přemístit nápoj a stravu na místo konzumace. K tomuto soud uvádí, že z aktuálního sociálního šetření ze dne 26. 11. 2019 především vyplývá, že žalobkyně nemá dietní režim, chodila na obědy v Úpořinách, momentálně zajišťuje přípravu stravy matka. Strava musí být naporcovaná, jelikož to žalobkyně sama nezvládne (neoloupe cibuli, nenakrájí chléb). Ohřev stravy zvládá obtížně. Teplý a studený nápoj si nachystá. Posudková komise v Brně ke stravování uvedla, že u žalobkyně nebyly zjištěny těžké zrakové nebo duševní poruchy ani závažné poruchy Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

funkce horních končetin, které by objektivně bránily schopnosti zvládnout základní životní potřebu stravování. Posudková komise v Brně dodala, že příprava a nákup stravy jsou hodnoceny v rámci základní životní potřeby péče o domácnost, která byla přiznána. Posudková komise v Ústí nad Labem ke stravování toliko konstatovala, že neshledala objektivní funkční korelát k samostatnému nezvládnání základní životní potřeby stravování. Soud konstatuje, že z uvedených skutečností nevyplývá, že by žalobkyně nebyla schopna kvůli svému dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu přemístit nápoj a stravu na místo konzumace, když Posudková komise v Brně neshledala u žalobkyně žádný druh těžké zrakové nebo duševní poruchy ani závažnou poruchu funkce horních končetin, přičemž ani v sociálním šetření není uvedeno, že by žalobkyně nezvládala prosté přenesení nádoby s nápojem či talíře s jídlem na místo konzumace. K namítané neschopnosti žalobkyně samostatně rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji soud sděluje, že Posudková komise v Brně ani Posudková komise v Ústí nad Labem neshledala příčinnou souvislost mezi dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem žalobkyně (lehká mentální retardace s poruchami chování) a neschopností rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, přičemž přípravu stravy (krájení cibule) Posudková komise v Brně hodnotila v rámci uznané základní životní potřeby péče o domácnost. K tvrzené neschopnosti nakrájet chleba soud konstatuje, že v současnosti je v prodeji běžně dostupný krájený chléb, přičemž při užívání této běžně dostupné potraviny nelze uvažovat o tom, že by žalobkyně nezvládala základní životní potřebu stran stravování v přijatelném standardu dle § 1 odst. 4 vyhlášky. Soud předmětné námitce nepřisvědčil.

34. Žalobkyně rovněž v žalobě bez dalšího konstatovala, že nezvládá základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby, oblékání a obouvání a tělesné hygieny. Jelikož žalobkyně své námitky stran nezvládnání uvedených životních potřeb blíže nekonkretizovala, neuvedla z jakých důvodů a skutečností je nezvládá, nýbrž toliko obecně uvedla, že je nezvládá, je také přezkum soudu v tomto směru odpovídajícím způsobem obecný. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z výše uvedených posudků, které ve svém souhrnu tvořily stěžejní, úplný, přesvědčivý a objektivní podklad o skutkových zjištěních v posuzované věci, přičemž především v posudku posudkové komise v Brně byly uvedeny konkrétní důvody, proč nebyly základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby, oblékání a obouvání a tělesné hygieny posouzeny jako nezvládnuté. Soud shledal závěry stran uvedených základních životních potřeb, které žalovaný citoval na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí, za přesvědčivé, bezrozporné a úplné, a proto uvedené žalobní námitce nepřisvědčil.
35. Soud podotýká, že nezpochybňuje dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně a z toho vyplývající každodenní potřebu nápomoci jiné fyzické osoby při zvládnání některých základních životních potřeb. Nicméně po prostudování správního spisu a provedeném ústním jednání je nucen soud uzavřít, že žalobkyně nepotřebuje nápomoc jiné fyzické osoby v takovém rozsahu dle zákona o sociálních službách, který by v souhrnu odpovídal druhému nebo vyššímu stupni příspěvku na péči.
36. Soud dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobkyní navržený důkaz znaleckým posudkem MUDr. J. D. ze dne 31. 10. 2021 o duševním stavu žalobkyně, neboť tento posuzoval zdravotní stav žalobkyně ke dni vyhotovení posudku, tedy ke dni 31. 10. 2021, přičemž v projednávané věci byl rozhodný stav ke dni 13. 11. 2019, a rovněž znalecký posudek neposuzoval funkční dopady zdravotního stavu žalobkyně se zřetelem ke kritériím pro přiznání příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách.

37. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti soud uzavírá, že žádné ze žalobních tvrzení o pochybení žalovaného neshledal důvodným, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
38. Současně soud v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení ve věcech sociální péče dle § 60 odst. 2 s. ř. s. nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 6. března 2023

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce